

Priloga mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENECA

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Razprava v finančnem odboru

Vlada napoveduje zadružni zakon

Vprašanje kmetijskih dolgov — 22 milijonov Din za notranjo kolonizacijo

Belgrad, 16. julija m. Na današnji seji finančnega odbora je kmetijski minister dr. Svetozar Stanković podal ekspozice, ki v glavnem vsebuje sledeče: Kljub temu, da je proračun majhen, bo vlada skušala rešiti vse one probleme, za katerih rešitev niso potrebna sredstva. Edini problem je vprašanje cen kmetijskih pridelkov in vprašanje njihove prodaje. Vlada je določila ceno žitu takoj v začetku letošnjega leta in sicer instiktivno. Izgleda, da naš izvoz v letošnjem letu ni slabši kot lanskeletni. Pri vsem tem pa moramo upoštevati, da je cena žita v primeri z lanskeletno ceno nižja. Tako je bila lanskega leta v tem času cena 100 kg pšenice 90—100 Din na svetovnem trgu, medtem ko je sedaj 70 Din. Kraljevska vlada je s svojo intervencijo odredila ceno za žito v mesecu juniju 126 Din za 100 kg, skušala bo pa doseči, da bo cena še narasla in dosegla vsoto 140 Din za 100 kg. Drugo važno vprašanje, kateremu bo kraljevska vlada obrnila pozornost, bo vprašanje oskrbe pasivnih kmetov. Vprašanje kmetijskih dolgov je delno rešeno s posebno zakonodajo in s temi uredbami bo kmet na eni strani dobil, na drugi strani pa izgubil. V glavnem bo kmet iz-

gubil kredit. Vprašanje kmetijskih dolgov bo kraljevska vlada z največjo pozornostjo nasledovala, da pride do koristne rešitve. Zadružništvo se bo skušalo podpreti bolj v celoti kot posamično z enotnega zadružnega zakona. Radi naselitve naseljenca v Jugoslaviji je g. minister predlagal ministrskemu svetu, da se odobri najetje posojila od 21 milijonov 800.000 dinarjev od Drž. hip. banke za odkup zemlje. Posojilo bi se vračalo po 2 milijona letno. Tozadevni letni obrok je vnesen v proračun v partiji 76. V debati, ki je nato sledila, je govoril poslanec dr. Kosič, ki je mnenja, da ni državna politika glede izenačenja cen še ničesar pozitivnega dosegla. Kmet je do l. 1929 dajal trikrat manj svojih pridelkov za plačilo davka in za nakup potrebnih stvari kot jih pa mora dati sedaj. Po njegovem mnenju z odložitvijo plačevanja kmetijskih dolgov kmetu ni pomagano. Do l. 1929 je kmet dajal državi eno šestino od jutra zemlja, sedaj pa 60 do 70 odst., medtem ko ostali stanovci plačujejo samo 6 do 20 odst. Pri kraju govornik zahteva, da se ministrstvo za trgovino in industrijo, ministrstvo za gozdoje in rudnike ter kmetijsko ministrstvo združijo v eno samo, ki naj se imenuje ministrstvo narodne pri-

vrede. Poslanec Joca Georgijević predlaga razdolžitev kmeta na bazi državnih novčanic, ki bi bile obvezno plačilno sredstvo. Zahteva znižanje bano-vinskih in mestnih užitnin na vino in vinske pro-dukte. Pravi, da se z žitnimi pridelki lahko plačajo davki ter da se v tem smislu pri plačilu starih davkov jemlje v račun prejšnja pšenična cena. G. Voja Djordjević, Jeremija Tomić in Života Mi-lovanović zahtevajo končno rešitev agrarne refor-me, ker njeno izvajanje stane več kot znaša od-kupnina za zemljišče. Zahtevajo znižanje zemlji-škega davka za 50 odst. Dr. Vebke zahteva sana-cijo zadrug in poživljanje zadružništva. Govoril je o potrebi reforme odlokov o kmetijski zaščiti. Dr. Koc je mnenja, da smo z dosedanjimi odloki samo sankeionirali negativno stanje, da smo sankeioni-rali stagnacijo, ki razumljivo ne more dati pozi-tivnih rezultatov. Ostali govorniki so se tudi zelo zavzemali za to, da se čimprej reši vprašanje kmetijskih dolgov, ki je postalo že splošno vprašanje in ne več samo kmetijsko. Med drugim poslanec Uroš Stajić misli, da vprašanja kmetijskih dolgov ne bomo rešili mi, ampak da ga bo rešil kmet sam.

Našim naročnikom in čitateljem!

Radi stavke grafičnega delavstva smo prisiljeni izdajati »Slovenca« dvakrat na teden v zmanjšanem obsegu, in sicer na štirih straneh, da se poleg »Slovenca« omogoči kljub stavki redno izdajanje tudi drugih listov, predvsem »Domoljuba«. Ostale dni bo list izhajal v normalnem obsegu.

Prijatelje lista ponovno prosimo, da nam eventuelne pomanjkljivosti blagohotno opro-stijo.

Uredništvo »Slovenca«.

Stavka v obratih KID na Javorniku in na Jesenicah

Na včerajšnje našo vest o stavki na Jesenicah smo od KID dobili naslednje pojasnilo:

Jesenice, dne 16. julija 1935.

Delavstvo naših železarskih obratov na Jesenicah in na Javorniku je stopilo v stavko. Stavka je izbruhnila dne 12. t. m. na Javorniku, ob 6 zjutraj, brez vsakršne napovedi. Zahteve stavku-jolih, ki so bile sporene ravnanju stavke, se v teku popoldneva, se opirajo deloma na nesoglasja v tolmačenju kolektivne pogodbe, deloma zasle-dujejo povzročeni sedanji pogodbeni mezd. Pogajanja s stavkajočimi niso dovedla do uspeha, če-prav je podjetje bilo pripravljeno urediti vsa sporna vprašanja iz kolektivne pogodbe potem kompromisa, potem razsodišča ali potem rednega sodišča in proučiti predloge zaradi povzročanih po-sameznih zaslužkov, toda šele po obnovitvi red-nega obratovanja. Ko so se pogajanja že vršila, so se priključili stavki dne 15. t. m. tudi jeseni-ški obrati.

Širijo se glasovi, da je stavkovno gibanje na-stalo zaradi tega, ker je podjetje hotelo znižati pogodbeno mezd. Te vesti so neresnične. Pod-jetje mezd ni znižalo in tudi ni imelo tega na-mena. Mezde, ki se pri nas plačujejo, so razme-roma visoke, morda najvišje v vsej Jugoslaviji. Višina zaslužka se v zadnjih letih ni zmanjšala, ampak povečala. Povprečni delavski zaslužek na 8 ur dela je znašal v naših železarskih obratih n. pr. meseca junija 1932 Din 53.—, meseca ju-nija 1935 Din 61.—, pri čemer so vštete tudi ženi-ske in pa mladostni delavci. Strokovni delavci v posameznih oddelkih podjetja zaslužijo tudi po 68 do 100 Din na delovni dan. Kdor pozna go-spodarske in socialne razmere sedanjega časa, bo moral priznati, da te mezde niso slabe in da ne morejo biti pravi vzrok za stavko, ki onemogoča delo našemu podjetju, ki je v vsej državi naj-več storiло proti brezposelnosti in proti zniževanju zaslužkov, ki je v zadnjih petih letih investiralo čez 100 milijonov dinarjev, da omogoči nadaljeva-nje dela in proizvodnjo novih izdelkov, in ki je — poleg rudarskih — menda edino industrijsko pod-jetje v državi, pri katerem je delavstvo deležno tudi starostnega zavarovanja.

Podjetje ve, da je večina njegovega delavstva delavoljna in da je razmeroma manjša skupina dobro organiziranih hujšakačev po znanih metodah dovedla večino v sedanji položaj, ki postane za podjetje in za delavstvo prav lahko usodopoln.

Podjetje apelira na vso objektivno javnost, naj se ne da varati po lažnih vesteh in naj ohrani tako podjetju kakor onemu delavstvu, ki je dela-voljno, vse svoje simpatije in mu nudi s tem svojo moralno pomoč.

POF sam priznava svoj obstoj

„Pohod“ piše: Poi se je rekrutiral iz najslabših elementov iz vrst nacionalistov.

Prejeli smo sledeči dopis:

»V dnevniku »Slovenec« od 9. julija 1935 god. št. 154 izšel je na naslovni strani članek pod na-slovom »Pof udarne čete«, v katerem se iznašajo gotove netačnosti, kakor o ideologiji in cilju or-ganizacije »Pof — Patriotično omladinsko fronto«, kakor tudi o osebah, katere je vodijo in pred-stavljajo, zato vas prosimo, da v interesu resnice in informacije javnosti prinesete sledeči popravek:

Iznad omenjenega članka stoji »Kaj nam je pripravil Jevtić-Marušićev režim.« Stem se želi pogrešno informirati javnost kot da so g. Jevtić in Marušić osnovatelji gornji organizaciji ter da je njen cilj v glavnem braniti vladu g. Jevtića in vršiti teror v državi.

Vrhovno vodstvo organizacije Pof odbija te neresnične vesti ter kategorično trdi, da naša organizacija do danes ni služila še nobenemu re-žimu ergo tudi ne režimu g. Jevtića a v svojih vrstah ni imela, niti ima kakšnega dosežanjih po-litičarjev iz česar sledi, da tudi g. Jevtić in Marušić niso imeli z našo organizacijo prav nobene zveze, a osnovana je bila še pred vlado g. Jevtića.

Da naša organizacija ni stnjala s prejšnjim režimom je najboljši dokaz dejstvo, da so začela g. Vojte Popovića v poedinih krajih člani naše or-ganizacije bili aretirani in obtoženi po zakonu o zaščiti države, ali je dr. tozilec Drz. sodišča za za-ščito države odstopil od obtožbe, ker je ugotovil, da v naši ideologiji ni kazenskega dejanja.

Iz osnovnih načel in priloženega programa naše organizacije, razvidno je, da je cilj naše or-ganizacije zbrati v isto vse mlajše, aktivne in narodno disciplinirane moči katere bi bile spo-sobne požrtvovalno in nesebično služiti naši do-movini in njenim interesom.

Dejstvo, da od osvoboditve do danes nismo imeli političnega primera nesebičnega in požrtvo-valnega služenja splošnemu dobru naroda in do-movine nas je primoralo na naše delovanje, ker je naša izmučena zemlja vedno služila samo kot sred-stvo obogatitve poedincev.

Osnovna črta našega programa: da so splošni interesi nad interesi poedincev, da čuvamo na-rodne interese v celosti od vsih sebičnejšev, od kjerkoli prihajajo da dvignemo ugled Jugosloven-skega naroda da stvorimo močno duševno narodno Jugoslovensko državo.

Prosimo vas gospod urednik z ozirom na to, da je to naš prvi štop v javnost, a v interesu resnice, da prinesete naš popravek v sledeči šte-vilki vašega cen. lista a mi bomo dokazali, da je celokopno članstvo Pof vedno pripravljeno po-žiti tudi svoje življenje za Kralja in Domovino.

Bog, Kralj, Narod, Delo

V. v.
P. O. F.

bi se odvrnila odgovornost za to organizacijo, ka-tere člani so bili po njenem zadržilu že pod klju-čem po zakonu o zaščiti države, od oseb, ki jih javnost obdolžuje, oziroma osumlja, da so ji bile za krstnega botra. Dokaz za obstoj te organizacije pa nam prinaša tudi glasilo dr. Cepudra, predsed-nika oblastnega odbora Narodne Odbrane v Ljub-ljani »Pohod« v uvodnem članku očitno nami-guje, da za »Pofom« stoji g. dr. Marušić, ki da nikoli ni bil dobro razpoložen napram Narodni odbrani. »Pohod« pravi, da so v tej organizaciji bile temne osebe, ki so hotele izživljati svoje osebne instinkte in osebno sovraštvo in ki so že pred 5. majem 1935 sestavljale svoj konfina-cijski seznam. Pof se je po trditvi g. dr. Cepudra re-krutiral »iz najslabših elementov iz vrst naciona-listov, kojih ljubezen do domovine je bila velika, dokler so bili na razpolago bankovci in dokler se je govorilo o velikih podporah za izdajanje raznih brošur in publikacij. Glasilo ljubljanskih Narodne Odbrane pravi, da je vedelo za »Pof«, kojega agenti so romali iz sreza v srez, katerih temno de-lovanje pa se je »razbilo ob treznosti ogromne večine nacionalistov.« Brez oziroma na osebo dr. Ma-rušića — tako piše dalje »Pohod« — »In na imena drugih politikov, ki se imenujejo v zvezi s pripravljanimi konfinacijami, moramo podčrtati svoje principijelno stališče, da odgovarjajo za zlo-činsko bedastost, ki je bila nameravana, brez izjeme vsi oni, ki so na kakršenkoli način vodilno in prostovoljno sodelovali pri reševanju konfina-cijskega problema. Treba je statuirati eksempl ter izbiti enkrat za vselej raznim ljudem veselje, da bi dajali duška svojemu osebnemu sovraštvu, če in kadar pridejo na odločilno mesto.

»Jutro« pa trdi, da se v jugoslovanskih po-slanskih krogih zatrjuje, da je g. Jevtić snoval načrt, da bi se proglasil za »vodjoc« Jugoslavije. Zarota naj bi privedla do državne prevrata na ta način, da bi se Jevtićevi pristaši neke noči zbrali na Oplencu in odtoč po Mussolinijevem zgledu uprizarili pohod na Belgrad.

Kranjska industrijska družba.

Znižanje oglasnih pristojbin

Belgrad, 16. julija. b. Večje število vladnih po-slancev in tudi opozicijskih je predložilo dodatek k finančnemu zakonu glede na znižanje oglasnih pristojbin. Ukine naj se zakon o spremembi in dopolnitvi taksnega zakona z dne 18. febr. 1934. V veljavi pa naj ostane tarifna postavka 8 taksnega zakona. V obrazložitvi se navaja važnost časopisja, ki je finančno na slabih nogah radi krize in si pomaga z glasninami.

Abesinski spor se zaostruje

Mussolini odpotuje v Afriko

Pariz, 16. julija. AA. Havas poroča: Lon-ski politični krogi so prejeli vest, da bo Musso-lini prihodnji mesec odpotoval v Eritrejo in italijansko Somaajo, z velikim vznemirjenjem. Po teh vesteh bo ministrski predsednik v vzhod-nji Afriki prisotvoval velikim paradam tam koncentrirane italijanske vojske. Imel bo tudi velik govor o vojaški akciji proti Abesiniji.

3 divizije mobilizirane

Rim, 16. julija. TG. Ministrstvo za pro-pagando je razdelilo med časnikarje sledečo uradno poročilo o novih mobilizacijah, ki so postale potrebne z ozirom na zaostritev po-ložaja v Abesiniji:

»Ker vojaške priprave zahtevajo hitrej-šega postopka, je bilo te dni treba podvzeti nove ukrepe vojaškega značaja. Mussolini kot vojni minister vseh oboroženih sil Ita-lije je zato odredil mobilizacijo divizije »SILA«. Nadaljnja divizija imenovana »SILA II« bo mobilizirana par dni po-zneje. Tudi peta divizija fašističnih mili-cinikov imenovana »Divizija prvega Janu-arija« je bila poklicana pod orožje. Vse čete milicinikov, ki so bile že odposlane v Afriko, bodo zamenjane z novimi četami, ki se že zbirajo v Italiji. Končno so poklicani pod orožje letniki 1909 do 1912 inženjerjev in avtomobanikov. Tudi letalsko ministrstvo je izdalo povelje za mobilizacijo pilotov in zračnih strokovnjakov. Mornariško mi-nistrstvo pa je naročilo zgradbo 10 podmornic, ki morajo biti vse gotove do začetka prihod-njega leta.«

Kompromisni predlog Francije

Italija dobi mandat nad Abesinijo

Pariz, 16. julija. c. Tuka se danes po-trjujejo vesti, da se bo Svet Zveze narodov vendarle sestel 25. julija in obravnaval ita-lijansko-abesinski spor. Vendar pa se izjavlja, da bo do izrednega zasedanja Sveta prišlo samo pod pogojem, če se velesile Anglija, Francija in Italija sporazumejo za skupno mednarodno konferenco, ki bi se vršila v Pa-rizu okoli 22. julija. V ta namen je francoska vlada že izdelala kompromisni načrt, kako rešiti italijansko-abesinski spor. Ta načrt obsega troje:

1. Abesinija se obveže, da odpravi an-ženstvo. Samo pod tem pogojem lahko osta-ne še članica ZN.

2. Prepove se uvoz orožja v Abesinijo.

3. Italija se prizna pravica omejenega mandata nad Abesinijo.

Angleški prostovoljci za Abe-sinijo

London, 16. julija. TG. Na stotine neak-tivnih angleških častnikov, med njimi veliko število bivših vojaških pilotov in letalskih mehanikov, je prijavilo svoj vstop v abesin-sko vojsko kot prostovoljci. Ker angleška vlada ne dovoljuje rekrutiranje angleških državljanov za inozemske armade, je abe-sinski poslanik izdal uradno poročilo, v ka-terem pravi, da je prošnje za vstop v abe-sinsko vojsko odposlalo abesinskemu vojne-mu ministrstvu, ki bo storilo vse potrebno, da bo moglo izkoristiti omenjene ponudbe.

Amerika za Abesinijo

Pariz, 16. julija. AA. Kakor poročajo listi v zvezi z akcijo odbora za Abesinijo, ki hoče pridobiti Roosevelta, da poseže v spor, so razpo-slali po državi 500 formularjev s tekstom o vlo-gi na predsednika Roosevelta. Naslovljenci in njihovi znanci naj bi te formularje podpisali. Odbor se nadeja, da bo v nekaj dneh zbral vsaj 10 milijonov podpisov.

★

Japonska vlada nastopa proti politiki generalov v Kitaju

Tokio, 16. julija. AA. Znano je, da obstojajo glede japonske politike na Kitajskem neke dife-rence med vlado in vrhovnim vojaškim povelj-stvom. Politični krogi trdijo, da bo vlada nasto-pila proti nekaterim častiteljnim generalstabinim oficirjem zelo strogo. Baje je vojni minister o priliki včerajšnje avdijence pri mikadu dobil po-oblastilo, da izvrši več premestitev v vojski in po potrebi izda tudi strožje odredbe, ako bi drugače ne mogel obnoviti absolutne discipline v japonski vojski.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno. Nevihte, zelo topla.

Madžari na pomoč Italiji

Tridesettisoč prostovoljcev

Rim, 16. julija b. Iz Budimpešte poročajo, da so nacionalistični krogi, ki so naklonjeni Italiji, podvzeli korake za organiziranje dobrovoljskih odredov, ki bodo šli v Italijo, nato pa z italijansko vojsko v vzhodno Afriko. Casopisje zelo pozdravlja te madžarske iniciative in naglašja, da se je na Madžarskem prijavilo nad 30.000 dobrovoljcev, med njimi 800 častnikov in več gojencev madžarske vojne akademije. Prijavilo se je tudi 420 žensk, ki bodo odšle v Afriko kot bolničarke in kuharice. Fašistični tisk vidi v tem veliko prijateljsko gesto

Madžari na pomoč Italiji

Tridesettisoč prostovoljcev

viteškega madžarskega naroda. Tisk pa ostro kriti-zira, da je Velika Britanija začela baš nasprotno akcijo. Tam se namreč tudi organizira legija, ki bi imela oditi v Abesinijo, da se bori za ta bar-barski narod proti Italiji. Italijanski časopisi se vprašujejo, kakšno stališče bo zavzela Velika Bri-tanija proti tej akciji, in pričakujejo, da bo Anglija v slučaju oboroženega konflikta, če želi ostati nev-tralna, morala preprečiti prehod teh delov v Abesinijo

Madžari na pomoč Italiji

Tridesettisoč prostovoljcev

viteškega madžarskega naroda. Tisk pa ostro kriti-zira, da je Velika Britanija začela baš nasprotno akcijo. Tam se namreč tudi organizira legija, ki bi imela oditi v Abesinijo, da se bori za ta bar-barski narod proti Italiji. Italijanski časopisi se vprašujejo, kakšno stališče bo zavzela Velika Bri-tanija proti tej akciji, in pričakujejo, da bo Anglija v slučaju oboroženega konflikta, če želi ostati nev-tralna, morala preprečiti prehod teh delov v Abesinijo

Zakaj razpust „Svobode“

Ljubljana, 16. julija.

Izločeno sta »Slovenec« in »Jutro« priobčila vest o razpustu »Svobode«, ki je bila izvršena ponoči na delci že v nedeljo, v Ljubljani, Mariboru in drugih večjih industrijskih krajih pa v ponedeljek. V svojem poročilu je »Jutro« nelojalno. Namiguje namreč, kakor da bi stvarno poročilo v »Slovenec« o prireditvi »Svobode« v Celju dne 7. julija povzročilo ta razpust. »Slovenec« je tedaj poročal zgolj objektivno po svoji poročevalski dolžnosti in naivno bi bilo misliti, da bi policijska oblast šele v »Slovenec« brala, kakšen je bil prav za prav šod v »Slovenec« v Celju. Posrečilo se nam je, dobiti celotni odlok banske uprave, iz katerega je razvidno, da so bile oblasti o celjski prireditvi »Svobode« takoj neprimerno bolj informirane, kakor pa naš list. Odlok, ki ga sedaj objavljamo, naj bo tudi odgovor na insinuiranje »Jutra« in na morebitne insinuiranje s strani naših socialističnih demokratov:

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

II/2. No. 361/32 Ljubljana, 13. julija 1935.

ODLOČBA

Kraljevska banska uprava razpušča na osnovi § 11. zakona o društvih, shodih in posvetih društvo »Svoboda« delavske kulturne in telovadne zveze Jugoslavije v Ljubljani radi ravnanja zoper državni in družabni red in radi prekrščenja statutarnega delokroga. S tem so razpuščene vse njene podružnice v dravski banovini. Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo notranjih poslov v 15 dneh po dnevu dostavitve, vložiti pa bi jo bilo kolekovano s kolkom 20 Din pri kraljeviski banski upravi.

Morebitna pritožba po drugem odstavku § 41. že imenovanega zakona nima odložitvene moči.

RAZLOGI

Z odlokom Narodne vlade v Ljubljani pod št. 2632/pr iz leta 1920 so bila odobrena prvotna pravila društva, katerih izpremembo je odobrilo ministrstvo za notranje posle z odlokom z dne 16. februarja 1926 št. št. 814/26 oz. Veliki župan ljubljanske oblasti z odlokom z dne 25. 2. 1926 št. št. 1675/1.

Po teh pravilih (§ 1) je zveza nepolitična, njen delokrog pa obsega po § 2. pospeševanje duševne in telesne vzgoje delavstva, pri čemer je po točkah še obelodano, kako skuša zveza doseči svoj namen.

Nasproti označenemu delokrogu pa se je že del časa opazalo, da je usmerjeno delovanje društva in podružnic na poseben poudarek delavskega razreda in gojitev ekstremno socialističnih težnjev, ki so prehajala že na komunistično polje.

Posebno se je moglo to opaziti povodom društvene prireditve dne 7. t. m. v Celju. Prireditve je bila po osrednjem vodstvu društva najavljena kot kulturni delovski dan po določenem sporedu.

Povodom te prireditve se namreč ni samo prekoračil obseg programa, marveč je to zavzela tudi popolnoma protidržavni in komunistični značaj.

V prvem pogledu je bila pred izvajanjem določenega programa obdržana posebna konferenca delegatov, ki ni bila oblastveno prijavljena in na kateri se je sklenila ustanovitev socialistične stranke. S tem se je društvo udeleževalo politične, za kar po pravilih ni bilo upravičeno. S potekom povork in zborovanja pa je društvo tudi posvedočilo ravnanje zoper državni in družabni red. Med povorko, ki se je udeležilo kakih 5500 oseb, so se nosile table in rdeči trakovi z napisi »Skupina neodvisnih slovenskih študentov«.

»Delavstvo, združilo se proti vojni in fašizmu« itd., izmed udeležencev pa so se čuli vzkliki: »Živijo Sovjetska Rusija«, »Živijo Ljening«, »Živijo svoboda«, »Živijo sovjetik«, »Živijo ruska svoboda«, »Dol s fašisti«, »Dol z buržoazijo« in »Proč s terorizmom«. Pri tem so izvajatelji držali roko s stisnjeno pestjo.

Po zavrnjeni povorki se je nadaljevala prireditev na Oliziji, kjer se je zbralo kakih 7000 oseb. Tej množici so govorili razni vodje, ki so iznašali politična in prevratna gesla. Tako je govoril Leskovšek govoril: »Organizacija »Svoboda« je univerza marksistov. Na svetu so ustvarjati dva laboratorija, in sicer na eni strani Rusija in Francija za mir, na drugi strani tabor fašističnih držav, ki so za vojno. Zahtevamo priznanje Sovjetske Rusije, amnestijo vseh političnih kaznjencev, zboljšanje delavskega stanja, uvedbo 48urnega tedna, svobodo tiska, svobodo združenja«.

Sedež Alojzij iz Ljubljane je govoril:

»Ta množica, ki je tukaj zbrana, bo storila smrt današnjemu družabnemu redu. Hočemo politično svobodo, da se organiziramo politično v socialistično zvezo delovnega ljudstva. Hočemo amnestijo političnih kaznjencev in vrnitev državljanov pravic in ukinitve zakona o zaščiti države, da se takoj razpusti narodna skupščina in razpiše nove volitve«.

Izreditev države naj se izvrši v soglasju s Hrvati, Slovenci in Srbi. Hočemo minimalno mezo, mednarodno razorožitev«.

Tudi dr. Zivko Topalović je imel govor politične vsebine.

Med vsemi temi in še drugimi govori so se čuli vzkliki, zlasti iz vrst akademikov kakor pri sprevodu. Ko so se delavke množice vračale v vlak iz Celja domov, so iz rdečimi trakovi okrašenih vagonov še nadalje vzklikali razna protidržavna in komunistična gesla.

Potemtakem je delavski kulturni dan prešel na politično polje in v velike protidržavne in komunistične demonstracije. Ta dan je torej društvo, čigar vodstvo odgovarja za potek prireditve, očitno delalo zoper državni in družabni red ter prekoračilo svoj statutarni delokrog. Obseg izredov pa kaže tudi, da je moralo biti delovanje društva in podružnic, ki so bile pri celjski prireditvi v velikem številu zastopane, že prej usmerjeno v tem pravcu, sicer bi v Celju do take kršitve državnega reda in družbenih pravil ne bilo moglo priti.

Zato je razpust matice utemeljen. Njen razpust pa ima za posledico razpust vseh njenih podružnic. Po pravilih so namreč društvene organizacije tako povezane medseboj, da je delovanje centrale brez podružnic in obratno statutarno in pravno nemogoče.

Ta odločba se dostavi:

Društvu »Svoboda« delavske kulturne in telovadne zveze Jugoslavije v Ljubljani in vsem podružnicam.

Ban: Dr. Dinko Puc.

Ta odlok je dostavljen centrali v Ljubljani in vsem 38 podružnicam v Sloveniji. Centralno vodstvo »Svobode« pripravlja proti temu odloku pritožbo na vlado.

Nadalje čujemo iz vrst socialističnih demokratov, da so razpust že nekaj časa pričakovali, ker so se v »Svobodo« vrnili mlajši po večini ekstremni elementi, ki so oficijelnim socialistom nagajali, kar se je izkazalo pri zadnjem socialističnem zborovanju v Celju, pa tudi pri pripravah za petonajške volitve. Ni izključeno, da so starejši socialisti sami razpust »Svobode« v takih okoliščinah želeli in so se sedaj oddahnili.

Domači odmevi

Dr. Marković o sporazumu s Hrvati

V svojem splitskem govoru, katerega smo prinesli v »Ponedeljskem Slovincu«, je g. dr. Laza Marković glede hrvatskega vprašanja izjavil sledeče misli, ki so bile objavljene šele v tistih od torka:

Noben radikal še ni rekel, da hrvatskega vprašanja sploh ni. Radikali so iskali sporazuma že z najnim Radićem. Mi absolutno nečemo majorizirati Hrvatov, ampak sporazum z njimi. Mi smo proti režimu, ki bi vse centraliziral v Beogradu. Mi želimo tako ureditev hrvatskega vprašanja, katera bo decentralistična. Seveda mora jugoslovanska država biti sama ena. Toda na tej podlagi išemo najširših narodnih samouprav. Kar se dr. Mačka tiče, čakamo, da bo on stavil svoje konkretne predloge, kako si on misli ureditev države, da bi bili Hrvati zadovoljni. Ni naša naloga, da mi predlagamo konkreten sporazum, ampak najboljšje je, da dr. Maček, kadar bo smatral, da je prišel za to čas, stavi konkretne predloge. Najbrže pa takega načrta zaenkrat še nima. Toda to je postranska stvar. Jaz mu dajem tudi prav, kajti če bi on že zdaj prišel s svojim načrtom, bi ga gotovi krogi začeli sumničati in bi njegov državni program izkrivili, kakor so ga že. Mi verujemo v to, da se bo radikalna stranka s Hrvati in z dr. Mačkom sporazumela, kajti če radikalna stranka ne bo napravila sporazuma s Hrvati, ga ne bo napravila nobena druga.

Afera železniških zgradb v Srbiji

Bivši železniški minister Laza Radivojević odgovarja v »Politiki« bivšemu železniškemu ministru Antiki Staniću, ki je, kakor znano, že leta 1933 obdolžil Radivojevića, da je kot minister sklenil več pogodb z raznimi družbami za gradnjo železnic v južni Srbiji, kar da je državi prineslo škodo 800 milijonov dinarjev. Ker je g. Stanić pred kratkim v »Politiki« te obtožbe ponovil in obenem ugotovil, da je on kot minister eno izmed teh pogodb, to je pogodbo z Lozingerjem, razveljavil in dotična dela ustavil, s čimer je državi prihranil veliko škodo, mu sedaj Radivojević v isti »Politiki« odgovarja.

Radivojević se v glavnem sklanja s tem, da so vse te pogodbe bile sklenjene že leta 1931, in sicer na predlog finančnega ministra, kolikor se tiče finančne strani. Za pogodbe so torej odgovorne vse vlade od 1931; nekatere pogodbe pa dotirajo že iz leta 1927. Radivojević pravi, da je v njegovih rokah

bila samo tehnična stran teh javnih del. En sam minister sploh ni mogel odločevati o tako važni stvari in o tako velikih vsotah, ki dosegajo višino 1300 milijonov dinarjev, ki so bili takrat votirani za železnice v južni Srbiji. Gre za železnice Veleš — Prilep, Priština — Peč, Bihać — Knin, Kursunlija — Priština, Belgrad — Pančevo, Belgrad — Kneževac. Največje pogodbe so bile sklenjene z Batignolles, oziroma Orient-Constructom in z Lozingerjem. Radivojević pa sploh zanika, da bi bila država oškodovana za 800 milijonov dinarjev. Je pa mnenja, da ni bilo pametno, da se je na Stanićevo pobudo pogodba z Lozingerjem razveljavila in da so se dela ustavila. Končno predlaga preiskavo od strani dr. Mačka, Davidovića in Hodžere, ki naj preiščejo, kako si je on (Radivojević) pridobil svoje premoženje in izjavlja, da je pripravljen, da se mu vse premoženje konfiscira, ako si ga je stekel na nepošten način, kakor mu ing. Stanić očita.

»Obrzore izčrpano prinaša naš uvodnik od 14. t. m. glede jugoslovanskega unitarizma«.

Drobne vesti

Pariz, 16. julija b. V južni in srednji Franciji je divjalo veliko neurje, ki je uničilo setev in prizadelo milijonske škode. Stiri osebe so umrle.

Bukarešta, 16. jul. AA. Listi poročajo o fuziji strank prof. Cuze in Jorge. Nova politična skupina se imenuje narodna nacionalna krščanska stranka.

Tokio, 16. jul. AA. V rudnikih družbe Mitsui Tagava v bližini Tokia, je nastala eksplozija, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Šest rudarjev je v rovu zakopan. Ni nade, da bi jih rešili.

London, 16. jul. AA. Današnja seja mednarodnega kongresa visokošolskega in izobraženih žensk je bila posvečena gospodinjstvu. Tudi tej seji je prisostvovalo nad 2000 odposlank iz 40 držav.

London, 16. jul. AA. Revija angleške mornarice bo vrhunec jubilejnih proslav. Vreme je še vedno lepo. V Portsmouthu se je dozdaj zbralo nad 100.000 ljudi.

Pariz, 16. jul. AA. Ministrski svet je na svoji današnji seji pregledal načrte uredit, ki jih je vlada pripravila na podlagi posebnih pooblastil za finančno obnovo.

Varšava, 16. jul. AA. Za generalnega komisarja za parlamentarne volitve je imenovan kasarjski sodnik Cizeki. Njegov pomočnik je sodnik Ceklinski.

London, 16. jul. AA. Na letališču v Hendonu je treščilo na tla letalo in zgorelo. Dva potnika sta se ubila, šest jih je ranjenih, med njimi tudi pilot.

Dunaj, 16. jul. AA. »Reichspost« piše o izjavi angleškega zunanjega ministra glede podonavskega in vzhodnega pakta in pravi, da je bil Dunaj vedno za podonavski pakt, ki naj da Avstriji popolno svobodo njene zunanje politike.

Gospodarstvo

Trgovci zahtevajo ukinjenje prodajalne mestne elektrane

V krogih električnega gospodarstva je v zadnji dobi opažati večje zanimanje za razvoj stroke, organizacije prodaje materiala in izpopolnitve žolanja elektrotehniškega obrtnega naraščanja. Na čelu tega gibanja stojijo združene elektrarne in elektrotehniki, ki pomenijo edino skupno združenje vseh elektropodjetij v državi. K temu gibanju so se pred mesecem pridružili še združeni trgovci z elektrotehničkim materialom, ki zahtevajo ukinitve prodajnih magazinov avtonomnih občinskih gospodarstev (nekatera večja mesta še vzdržujejo lastne trgovine z elektrotehničnim materialom). Spomenica, ki so jo naslovili podkrepitveno od Zdrženja trgovcev na mestno občino Ljubljansko, glasi:

»Združeni trgovci elektrotehniškega materiala, v solidarnosti strokovnega zastopstva vsega trgovskega stanu in električne obrti dravske banovine predlagamo nujno ukinitve mestnih prodajal za prodajo elektrotehniškega materiala, ki jih vodijo mestne občine — med njimi prvenstveno mestna občina ljubljanska«.

Navajajo pa razloge, iz katerih povzemamo:

1. Obstoj konkurenčnih trgovskih lokalov politično upravnih organov, ki je bil vpeljan med vojno in po vojni, postaja pri razvoju svobodne trgovine v državi, znatna ovira procvita privatne trgovine inicijativnosti, katere je pogoj gospodarskemu razvoju dežele in katere je, jaka davčna postavka vsakemu narodu.

Prepričani smo, da mestna občina v nobenem oziru nima interesa, da bi na svojem področju

tudi nehoti uničevala privatno trgovino, ki je davčno moč. Mestna občina pa imajo te prodajalne nima nobenih neposrednih dohodkov, ki bi opravljali te lokalov, ker izkazujejo vsakolevne lance znatno pasivo. Ti primanjilji se poravnajo ostalih trgovskih podjetij, ki vsled obstoja občinske prodajalne, s čimer zmanjšanjem davčne sposobnosti vsakega vin, kar pomeni istočasno zmanjšanje celokupnega občinskega gospodarstva. Zato, ki si ga dovoljujejo predložiti, da mestne občine ljubljanske, pa nas ne niti morebitna plačljiva aktivnost v obliki občinskih prodajalnih, ker je povsem jasno, da je taka aktivnost izvedena na ostalih dohodkov občinskega gospodarstva, more nikdar nadomestiti propadanja ostalih skih lokalov in njihovega minusa.

Končno si dovoljujemo pripomniti, kot predstavnik svobodne trgovine elektrotehniške stranke, da občinska zastopstva in politično upravna organizacija tudi po ustavi niso pooblašena, da bi ali celo v lastnih režijah gospodarske panoge, ker pomeni taka organizacija neposredno pobijanje privatne podjetnosti in inicijativnosti, katere tako zelo primanjkuje v našem celokupnem državnem gospodarstvu.

Za čimprejšnjo likvidacijo ponujajo strokovno organizacijo svoje sodelovanje.

Borza

Dne 17. julija.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Curiba in Trsta. Narasli so tečaji Pariza in Prage, dočim so popustili Amsterdam, Bruselj, London in New York.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen ter je notiral 8,75—8,85, na isti tečaj se je uvrstil tudi na zagrebški borzi, dočim je v Beogradu notiral 8,74 do 8,84. Grški boni v Zagrebu 3 blago, v Beogradu 31.15—31,85. Angleški funt je v Zagrebu popustil na 234,20—235,80, v Beogradu pa je notiral 234,10 do 235,70. Španska peseta je notirala v Zagrebu 5,95 blago, v Beogradu pa 6,05 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2962,43—2977,03, Berlin 1750,63—1764,51, Bruselj 733,82—738,88, Curib 1424,22—1431,29, London 215,05—217,11, New York 4308,24—4344,55, Pariz 287,82—289,26, Praga 181,69 do 182,80, Trst 356,81—359,00.

Skrupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 451,331 Din.

Curib. Beograd 7, Pariz 20,2175, London 15,105, New York 304,75, Bruselj 51,65, Milan 25,10, Madrid 41,875, Amsterdam 207,90, Berlin 123,10, Dunaj 58,10, Stockholm 77,90, Oslo 75,90, Kopenhagen 67,45, Praga 12,765, Varšava 57,775, Atene 2,30, Carigrad 2,48, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,67, Buenos Aires 0,81.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 80—81, agrarji 46 do 47, vojna škoda promp. 368—370, begl. obv. 63 do 64, 8% Blerovo pos. 77—79, 7% Blerovo pos. 67 do 68, 7% pos. Drž. hip. banke 73—75, 7% stab. pos. 79 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 80—81 (80), agrarji 45—46, vojna škoda promp. 370—372,

Predlogi finančnega ministra Pol milijona za časnikarje

Belgrad, 16. julija. m. Finančni minister dr. Dušan Letica je predložil predsedniku narodne skupščine več spremenjenih predlogov. Pri vrhovni državni upravi v partiji 24 pravi:

Dotacija jugoslovanskega novinarskega združenja za penzijsko zavarovanje novinarjev znaša pol milijona dinarjev.

Za ministrstvo prosvete: za univerzo v Zagrebu anuiteta za fiziološki inštitut filozofske fakultete 266.500 Din. Finančno ministarstvo: pooblasta se finančni minister, da lahko iz doseženih prihrankov po vseh partijah proračuna državnih izdatkov na zahtevo prosvetnega ministra izplača 103 milj. Din za dovršitev že začelih zgradb ljudskih šol v siromašnejših krajih.

Sprejemi v državno službo

§ 64. Odloke o sprejemu v državne ali samoupravne službe novih uradnikov ali uslužbenec, ali odloki o napredovanju in razvrstitvi takih oseb se lahko pripravljajo, ako je pristojni organ konstatiral, pa je na razpolago svobodno proračunsko mesto ali svoboden kredit. Državni in samoupravni uradniki ali uslužbenec, kateri bodo od 1. avgusta 1935 sprejeti in bodo predložili pristojnemu ministru na odobrenje, ali pa za to pooblaščenemu državnemu ali samoupravnemu organu odloke o sprejemu za državno ali samoupravno službo novih uradnikov ali uslužbenec, ali odloke o napredovanjih in razvrstitvi oseb brez predhodnega in v naprej zasiguranega proračunskega mesta in proračunskega kredita, odgovarjajo solidarno s povrnitvijo škode pred glavno kontrolo, ako nimajo za to predhodnega odobrenega pooblastila. Odloki glavne kontrole postanejo izvršni in jih odobrava kasarjsko sodišče. Rok pritožbe je 15 dni.

Belgrad, 16. julija m. Popoldne ob pol 5 je bila seja kluba skupščinske večine v finančnem odboru v skupščinski ministrski sobi. Obravnavali so delo v finančnem odboru glede na dodatke k proračunskemu zakonu, ki jih je predložila vlada. Sklenilo se je, da se nocoj prične razprava o teh dodatkih. Burna debata se je vnela k proračunu o dodatkih k proračunu, ki se tičejo pooblastil, da lahko pravosodni minister spremeni zakon o islamski verski zajednici. Ko so bili vsi amandmani sprejeti, se je pričela debata o pooblastilnem členu 63, ki se tiče spremembe političnih zakonov.

Belgrajske vesti

Belgrad, 16. jul. AA. Davi ob 7.20 je prispel v Belgrad z Bleda general Kondilis, ki se je takoj odpeljal na Oplenac, da se tankaj pokloni spominu blagopokojnega kralja. Pred grobom je general Kondilis s svojim spremstvom počastil spomin blagopokojnega kralja s triminutnim molkom. Nato se je g. Kondilis poklonil grobovoma kralja Petra I. in Karagorgja. Ob 12.15 se je g. Kondilis vrnil v Belgrad, kjer mu nocoj grški poslanik v Beogradu priredi svečano večerjo.

Belgrad, 16. julija m. Pazniki kazenskih zavodov so imeli kongres, ki je trajal vso noč. S posebno resolucijo zahtevajo zboljšanje gnotnih razmer. Resolucijo bodo izročili pristojnim oblastem. Deputacija pod vodstvom Meška je odpotovala na Oplenac, da se pokloni pokojnemu viteškemu kralju.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 17. julija. 12.00 Slavni pevci se vrstijo na ploščah — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Cas, obvestila — 13.15 Operne uverture na ploščah — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Poslušajmo pozavno, igra g. Pegam — 18.25 Hej trubaču! (Vojaske godbe na ploščah) — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.10 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Branditrio — 20.45 Akademski pevski kvintet — 21.30 Cas, poročila, vreme, spored — 22.00 Zapoj mi pesem, o dekle! Dekliški tercet Stritar in plošče — Konec ob 23.

Drugi programi

Sreda, 17. julija. Belgrad: 20.00 Ljubljana — 22.30 Plesna glasba — Zagreb: 20.00 Ljubljana, 21.30 Plošče — Dunaj: 17.10 Pester koncert, 19.20 Voj. godba, 22.10 O razvoju cembala, 22.45 Kvartet poje, 23.45 Operni orkester. — Budimpesta: 20.45 Bajazzo, opera, Leoncavallo, 22.35 Jazz, 23.15 Ciganska glasba. — Trst-Milan: 17.05 Orkestralna glasba, 20.40 Ave Maria, opera, Allegra. — Rim-Bari: 20.40 Veseloigra — 21.30 Simf. koncert. — Praga: 19.20 Pozdravi z Donave, 20.45 Opera (plošče). — Brno: 20.25 Cel. gl. — Varšava: 20.10 Splavarji, opera, Moniuszko, 22.00 Kalmanov koncert. — Berlin: 20.45 Poletni več. koncert. — Vratislava: 21.00 Vesel kabaret. — Frankfurt: 20.45 Smejoci se radio.

Ob zaključku lista izvem, da je danes umrl dr. Dragotin Trešč, odvetnik v Ljubljani. Naj počiva v miru!

Vročina in suša

Ljubljana, dne 16. julija

Vremenska kronika že dolgo let ni zaznamovala tako hude vročine v Sloveniji, ki jo spremlja še pomanjkanje dežja in ponekod prav huda suša. Mnogi kraji že do 10 tednov niso imeli izdatnega dežja, le po nekaj kapljic je tu in tam padlo toliko, da je ceste pomohilo in travnike orosilo. Največje pomanjkanje dežja in tudi sploh vode že občutijo kraji na Notranjskem in daleč tja po Krasu, dalje po Dolenjskem, zlasti v Suli in Beli Krajini, kjer vsem že primanjkuje prave in zdrave pitne vode. Pa tudi nekateri kraji na Gorenjskem nimajo letos zadostne moče. Drugače pa je v Posavju, na Štajerskem in deloma tudi v Slovenski Krajini. Tu je bilo junija razmeroma dovolj dežja napram ostalim krajem, kjer je cel junij padlo 10 do 20 mm dežja.

Takozvani ljubljanski padavinski pas, ki prav junija zaznamuje drugi mesečni maksimum padavin, ko pade junija nad 150 mm dežja, je letos parv ubog dežja. Tako je junija padlo v ljubljanski okolici po opazovanju postaj: Vrhnika v 11 dneh le 24,6 mm, druga leta nad 150 mm, Borovnica v 7 deževnih dneh 25, Zelimlje 6 dni 24,6, Laverca 11 dni 23,9 mm. Nekateri deli proti Kranju so imeli več dežja, tako Medvode v 7 dneh 91,6 mm.

Opazovalne postaje na Notranjskem so sporočile za junij: Babno polje v juniju 2 deževna dneva s 6,8 mm dežja. Babno polje močno trpi po suši. Polja so ožgana, trava je do bilke zgorela vsled silne vročine in nastopilo je pomanjkanje vode. Tudi bližnji Kot s Travnikom in Loškimi potokom trpi pomanjkanje dežja in je tam že nastopila suša. Snežnik, občina Stari trg pri Ložu, je zaznamoval 8 deževnih dni s 16,4 mm. Tudi Loška dolina že občuti pomanjkanje vode in so polja kar posušena. Potok Obrh se je v dolnjem toku posušil. Cerkniško polje je imelo razmeroma več dežja, kar je prav zanimivo, kajti črni oblaki se navadno pripode iz Javornika. Cerknica je imela v 11 dneh 44,8 mm, Logatec pa v 8 dneh 29,6 mm. Horjul je bil nekoliko boljši s 54,4 mm dežja.

Slika katastrofalne suše pa kažejo poročila iz Dolenjske. Tu so kraji, ki so imeli cel čas od pomladi minimalne padavine, junija največ do 20. Tako: Banjaloka ob Kolpi v 6 dneh 19,4, Crno-

meč 5 dni 17,1, Krka 6 dni 22,4, Sinji vrh v Beli Krajini 4 dni 22,5, Podgrad-Stari trg 4 dni 18 mm.

Junija je bilo več dežja v bohinjskem in blejskem kotu v množini od 60 do 95 mm. Zanimivo je, da je imelo zdravilišče Topolšica junija rekord padavin v dravski banovini, namreč v 10 dneh 133,9. Še opazovalnica v Dolenjskih (Slov. Krajina) je imela največ dežja, namreč 103,3 mm.

Slovenske gorice, 16. julija.

Ljudski pregovor je, da je suša za mrzom najhujša šiba. Saj uniči polovico pridelkov ter je mati gladi in skrbi. Ta strašna šiba je pretekla tedne obiskala Slovenske gorice, kjer povzroča velikansko škodo. Travniki in njive kažejo najžalostnejšo sliko. Saj so travniki, ki so bili rano pokošeni in so dali obilno prvo košnjo, popolnoma izsušeni in so vsi rjavi od volike vročine. Zato že sedaj skrbijo kmetje, ki imajo precej živine kaj bodo krmili, ker ne bo otave, ne paše. Mnogi že živino radi velike suše odproda jako pod ceno.

Po njivah pa suša mori ter ustavlja rast krompirja in koruzi, ki je kakor poparjena. Koruza postaja rjava in se suši, krompir pa je debel kakor drobni orehi, kar v juliju mesecu še nikoli ni bilo. Zato vlada velika žalost in skrb za bodočnost zlasti med viničarji, za katere je krompir glavna hrana in ga zato tudi vsako leto največ sadijo. — Zadržne tedne so kmetje posejali proso, ki pa radi suše ni moglo iz zemlje in tako niti semena ne bo mogoče dobiti nazaj. Tudi večina potokov, mlak, ribnikov, ponekod pa tudi studencev je popolnoma izsušena, kar na čudno, saj že več kakor en mesec ni deževalo. Medtem ko vidijo iz Slovenskih goric večkrat na obzorju deževne oblake in se vidijo ob večerih tudi bliski, kar vse znači, da po gorah in v bližini gora dežuje, so Slovenke gorice brez dežja. Tako prihaja na prebivalstvo težava za težavo. Meseca maja mraz, nato toča, sedaj pa še suša, ki nam bo vzela vse to, kar je še ostalo. Le vinogradi kažejo zaenkrat še lepo.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 13485 od 23. V. 1933.

Tri nove maše v eni vasi

Ribnica, 15. julija.

Posebna čast je letos doletela župnija Ribnica, še redkejša pa vas Breže pri Ribnici. Tri nove maše letos obhaja župnija, vsi trije novomašniki so iz Brež doma, vse tri hiše najbližje sosedu.

V nedeljo, 14. t. m. je opravil svojo prvo slovesno daritev g. Ludovik Bevka, v nedeljo, 21. t. m. jo bo g. Franc Mihelič, naslednjo nedeljo, 28. t. m. pa pater Gabriel Arko, franciskan v Splitu. Torej kar tri nedelje po vrsti! Ni je menda vasi, ki bi bila v enem letu tako oblagodarjena z novomašniki.

Cestitamo gospodom novomašnikom in ponosni rodni vasi! Ribniška župnija šteje sedaj 27 živih duhovnikov rojakov, med temi tri cistercijske, dva franciskana in 22 svetnih duhovnikov. L. 1931 so bile v Ribnici celo štiri nove maše, v zadnjih 20 letih pa jih je bilo 20!

Ogenj po streli

Višnja gora, 15. julija.

V soboto popoldne so se pričeli kopiciti nad Višnjo goro temni oblaki, ki niso obetali nič dobrega. Ljudje so z vso silo hiteli pospravljati pšenico, ki je ravno zrela. Okrog 5 se je med bližnjim in grmenjem ulila silna ploha. Kmalu jo dež ponehal, a zvečer se je nevihta ponovila. Strele so udarjale na vse strani, da je bilo strašno.

V Leskovcu pri Višnji gori je ob 10 treščilo v listnico posestnika Bahovec. Listnica, hlev in stanovanjska hiša se drži vse skupaj, zato so bila vsa tri poslopja v hipu v ognju in to tem bolj, ker je bila slamnata streha. Sosedje, ki so prihiteli na pomoč, so mogli le malo rešiti. Zgorelo je skoro vse poljišvo, obleka, dve moški kolesi, harmonika in drugo. Še denar so konaj rešili. Višnjegorski gasilci so bili v tem času zaposleni drugje, kjer je tudi strela vžgala, zato so prišli, ko je bil požar že skoraj pogasjen.

Najbolj tragično pri tej nesreči pa je to, da gospodar ni bil nič zavarovan. Ravno pred mesecem dni ga je nagovarjal tukajšnji zastopnik Vzememne zavarovalnice, naj se zavaruje, a se ni hotel, češ, da nima denarja. Človek nikoli ne ve, kje in kdaj ga nesreča čaka. Če je pa zavarovan, vsej za prvo silo dobi denarje.

Koledar

Sreda, 17. julija: Aleš, spoznavalec: Marcelina, devica.

Novi grobovi

† Prevalje. V nedeljo jutraj je po kratki, toda mučni bolezni, previdna z zakramenti, mirno v Gospodu zaspala Marija Jezernik iz Prevalj. Udeležila se je evh. slavnosti in od takrat se ni počutila dobro. Oddala so jo v bolnišnico, kjer pa ji niso mogli več pomagati. Pogreb rajne je bil v torek dopoldne iz hiše žalosti v Prevaljah na faro pokopališče. Zapusča dvoje nepreskrbljenih otrok. Ohranimo blago v spominu, ostalih pa naše sožalje!

— Proti zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josefa grenčice. Odober. od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 13485 od 23. maja 1933.

Osebnostne vesti

— Nov inženirski inženjer. Na montanistični visoki šoli Leobnu je te dni z odličnim uspehom končal študije g. Franjo Gostiša. Mlademu inženjerju, sinu znanega rudarskega strokovnjaka univ. prof. ing. Viktorja Gostiše, iskreno čestitamo!

— Peroka. V cerkvi sv. Marka v Zagrebu sta se poročila dne 15. t. m. g. Slobodan Karel, rudarski inženjer v Rtanju, z gospodično Sabino Podbojčev iz Ljubljane. Čestitamo!

— Odvetniška vest. Dr. Dragotin Treo, odvetnik v Ljubljani, se je odpovedal nadaljnjemu izvrševanju odvetniških poslov.

— Premoviran je bil na graški univerzi za doktorja prava g. Viktor Fritsch iz Ljubljane. Iskreno čestitamo!

Ostale vesti

— Toča. Prevalje: V soboto zvečer je med nalivom padala precej debela toča dobrih 5 minut, pa ni napravila občutne škode.

— V nižjo šolo intendantke akademije bo letos sprejeli 50 prosilcev iz mešanstva. Prošnje je vložiti do 15. avgusta 1935. Pogoji so na vpogled v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu.

— O stavki na Jadranski smo od Narodno-strokovne zveze prejeli: Ni res, da bi skupina Narodno-strokovne zveze na tajnem pakirala z KID, kakor trdi pisec odn. informator »Slovenec«, ker pri NSZ ne odločajo skupine, pač pa centralno vodstvo, ki se je po svojih zastopnikih udeležilo razprave pri KID. Na razpravi so bili za NSZ navzoči podpredsednik Izvrševalnega odbora NSZ g. Tine Zupan, strokovni tajnik g. Vladimir Kravos in štirje zaupniki z obrata Javornik.

— Zrcalo ne pokaže vedno prav! To se najbolj vidi na Vaših zobeh. Na zunaj so lahko še tako lepi in čisti, znotraj jih pa razjeda zobni kamen. Radi tega negujte svoje zobe redno z zobno kremo Sargov KALODONT, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulforicinoleat dra. Bräunlicha. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug.

— Christolov zavod, privatna enoletna trgovska šola, Ljubljana, vpisuje ves julij, avgust, september, in to vsak dan na Domebranski cesti 15. Vpisnina 30 Din, mesečna šolnina 120 Din, reveži popust. Pouk prične 1. oktobra. Zahtevajte nove prospekte. — Zavod toplo priporočamo.

— Za avtobusni izlet v Logarsko dolino in Opatijo, za nedeljo dne 21. julija, je še nekaj prostora. Prijave do 18. julija pri »Putniku«, za nebotičnikom.

Celje

— Ustanovitev vodne zadrage za regulacijo Hudinje. Ker povzroča potok Hudinja pri vsakoletnih poplavih na ogroženem ozemlju občutno škodo, zato je v načrtu ustanovitev vodne zadrage za regulacijo Hudinje. Včeraj, danes in v četrtek se vršijo na ogroženih ozemljih komisijske razprave in ogledi.

— Obnoveitev podvinskega jez. Pri veliki povodnji leta 1933 v jeseni je Savinja skoraj popolnoma porušila podvinski jez. Da se prepreči nadaljnje nevarnosti in škoda, ki nastaja zaradi poplavi, je v načrtu rekonstrukcija oziroma gradnja podvinskega jez.

Da odpraviš najtrdovratnejšo nesnago,

vzemi

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

...in za namakanje ženske hvalo

Ljubljanske vesti

— Nov kino v Ljubljani. Odobrena je koncesija za nov, moderen kino »Union« v Ljubljani. S predstavami prične novi kino že prve dni meseca septembra.

— Prva jabolka. Na Pogačarjevem trgu so branjeve začele prodajati prva zgodnja jabolka, ki so letos bolj slabo brodira zaradi majniške hude slane. Jabolka prodajajo po 8—10 Din kg. Pripeljanih je bilo doslej le nekaj sto kilogramov.

— Umrli so v Ljubljani: Kosler Josip, 70 let, posestnik, Selenburgova ul. 3. — Perdan Marija, 78 let, vdova trgovca, Krekov trg 11. — Marolt Franc, 73 let, kurjač v p. Sv. Petra cesta 5. — Sattner Avgust, 73 let, bivši trg. sotr., Vidovdanska 9. — Deželak Sabina, s. Mirogoja, 31 let, Slomškova ul. 20. — Jenko Neža, roj. Rahne, 71 let, vdova poš. kontrol. Cesta 29. okt. št. 9. — Valenčič Marija, 3 mesece, hči trg. pom. Karlovška c. 7. — Barl Ivan, 71 let, uradnik drž. žel. v p. Podmilščakova 1. — Jordan Neža, roj. Prelesnik, 55 let, vdova učitelja, Tyrjeva c. 63. — Umrli so v bolnišnici: Dobrovolje Albina, 32 let, uradnica, Cernetova ulica 4. — Kravanja Peter, 13 let, sin delavca, Polje 26. Boh. Bistrica. — König Marija, 49 let, žena cestarja, Gotance 61. — Logar Jožef, 52 let, hlapec, Laze 62. — Bregar Franc, 54 let, dninar. — S. Kosce Evzebjia, 48 let, usmiljenka, umobolnica Studeneč. — Kristl Karol, 66 let, delavec papirnice, Fužine 16. — Hren Anton, 71 let, bajtar, Zadobje 20. — Petek Rudolf, rudar, Loka št. 366. — Štrukelj Vincenc, 1 leto, sin posestnika, Kresniški vrh 3. — Senica Josip, 41 let, livar, Vodovodna cesta 62. — Modrijan Marija, 52 let, mestna uboga, Kranj-ubožnica. — Brdnik Jožeta, roj. Zaletež, vdova sprevednika drž. žel., Vodovodna c. 5. — Kokalj Andrej, 2 dni, sin služkinje, Bohoričeva 33.

— Pri oddaji razmestitvenih pregledov se vse stranke vladno opozarjajo, da se je strogo držati termina oddaje (20. julija 1935). Popis je odredila na podlagi zakona o nastanjanju vojske in mornarice in stavlja občanom tudi termin, ki se mora absolutno držati. V nasprotnem slučaju se odgovorne osebe kaznujejo v smislu člena 11 omenjenega zakona. Izpolnjevalci pregledov se naprošajo, da radi enotnega postopka navedejo v rubriko št. 1 tiskovine, ki je sicer namenjena za označbo zaporednih števil stanovanja, tudi število otrok pod 10 leti. V rubriko št. 2 tiskovine naj se navede poleg priimka, imena in poklica lastnika (najemnika) tudi število odraslih rodbinskih članov in napišejo rubriko 18 skupno število vseh družinskih članov s posli vred, ki tam stanujejo.

— Z mornarske sekcije Jadranske Straže v Preserje. V nedeljo je priredila mornarska sekcija JS v Ljubljani uspel izlet z motornim čolnom po Ljubljani v Preserje. Izleta se je pod vodstvom podnačelnika sekcije g. dr. Sovdeta Miroslava udeležilo 53 izletnikov. Mornarji so že na predvečer izleta okrasili veliki ponton in motorni vlačilec s signalnimi zastavicami in zelenjen. Ladjeve, sestavljeno iz motornega vlačilca, pontona in dveh čolnov, je odploilo izpred Spice nekaj po 7 jutraj. Vožnja, ki je bila ponekod prav zanimiva, je do Preserji trajala dobri dve uri. Po prihodu v Preserje se je ladjeve zasidralo pod železniškim mostom, a izletniki so odšli na Zalogno goro, kjer se jim je tja do Vrhnike nudil prekrasen razgled. Popoldanski čas so izletniki porabili za obisk bližnjih vasi. Le nekateri so klub bližajočim temnim oblakom vztrajali ob rekli. Ladjeve je odploilo iz Preserji proti Ljubljani ob 6 zvečer. Z malenkostnim postankom v Podpeči je potrebovalo do Ljubljane dobro pol-druugo uro. Izletniki poudarjajo, da je ta zamisel mornarske sekcije prav posrečena in izjavljajo, da se bodo tudi prihodnjih izletov prav gotovo udeležili. Želimo, da mornarska sekcija izvede te izlete, ki imajo samo namen vzbuditi zanimanje za našo pomorsko-obrambno organizacijo JS in njene visoke cilje.

— Mojstri! Drevi ob 8 pridite k kegljanju v Rokodelski dom.

— Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Gartus, Moste.

Ptuj

— Ptujske »senzacije.« Kako se ustvarjajo senzacije, ki razburjajo in vznemirjajo po nepotrebnem občinstvo, navajamo naslednji slučaj, ki se je dogdil v Ptuj. Pretekli četrtek se je raznesla po Ptuj v. d. da je v sredo okrog 22 skočila v Dravo neka ženska in utonila. Dogodek da se je odigral na dravskem mostu. Praden smo ta tragičen dogodek, ki bi se naj bil izvršil na navedenem kraju, objavili, smo se natančno informirali in ugotovili sledeče: Ob navedeni uri sta sicer videla dva pasanta neko osebo, ko se je povzpela na mostno ograjo in izginila pod mostom. Dotična oseba pa ni skočila v deroco reko, temveč je izginila pod mostom med stebre, kjer valijo golebi svoje mlade. Dotična oseba — bil je to neki mlad fant — si je natožil nekaj mladih golobov, splezal zopet na most in izginil s svojim plenom v temno noč. — Nekateri časopisi, med temi tudi graška »Tagespost«, pa so prinesli senzacionalno vest pod naslovom »Samomor neznan mladenke«, kako da se je na breški strani pogmala iz mosta v deroco v. d. neka mladenka srednje velikosti in s pristrizjevanimi lasmi. Na pomoč da ji ni mogel nihče priti, ker je na mestu, kjer je skočila v vodo, bil le mrtva. Nesrečnica da je takoj izginila pod

Mariborske vesti

— Smrt mladega dijaka. V mariborski bolnišnici je umrl dijak 6. gimn. razreda Dušan Dernovšek, star 17 let. Včeraj so truplo prepeljali k Sv. Barbari v Slovenskih goricah ter ga položili k večnemu počitku.

— Davne zadeve. Individualni razpored osnovnega in dopolnilnega davka zemljarine bo razgrujen na vpogled od 20. do 28. julija pri davčni upravi za mesto Maribor, soba št. 1a.

— Obrtni tečaj. Rokodelski mojstri in pomočniki se opozarjajo na sledeče učne tečaje, za katere sprejema prijave obrtnozadružno nadzorništvo na okrajnem glavarstvu soba 42-II. 1. tečaj mojstrskih izpitnih predavanj, ki se prične prihodnji ponedeljek ob pol. 20. 2. tečaj za obrtno knjigovodstvo. 3. tečaj za lesno tehnologijo (za mizarje, strugarje, sodarje). 4. tečaj za mazarjsko risanje. 5. tečaj za krojaško prikojevanje.

— Prijave za III. razstavo čistokrvnih psov, ki se bo vršila na Mariborskem tednu v soboto 3. in v nedeljo 4. avgusta se še vedno sprejemajo.

— Sportna razstava na Mariborskem tednu. Da je Maribor eno največjih sportnih središč v naši državi, bo pokazal letošnji Mariborski teden, na katerem se bo priredila velika sportna razstava. Bo to prva tovrstna prireditev ob priliki Mariborskega tedna ter bo prirejena v takem obsegu, da da bo prikazala vse sportno življenje Maribora.

— Viničarja je pogorela posestniku Vinku Cerarju v Zavruhu, občina Volčičina. Škoda je 7000 dinarjev. V gozdu »Jankovič«, ki je last grofa Douglasa, se je vnela suha trava ter so plamen zajeli pol orala mladih borovcev, predno se je delavec posrečilo požar omejiti.

— Izprememba v gledališču. Člana mariborskega gledališča Sava Severjeva in ing. B. Stupica sta sprejela angažman v ljubljanskem dramskem gledališču.

— Rezervna častniška šola v Mariboru je zaključila svoj letnišnji letnik ter so g. j. eni že odšli. S prihodnjim letnikom, ki pride na jesen k odslužitvi svojega kadrovskega roka, se bo mariborska inženjerska rezervna častniška šola že prenosovala. Sprejemali se bodo v njo samo diplomirani inženjerji, dočim se bo za dijake-vojake ostalih tehničnih poklicev osnovala posebna častniška šola.

— »Nosite kamen za razgledni stolp« — ta napis opozarja pod vzočjem Sv. Pankracija na Kozjaku popotnike, da doprinesejo tudi oni svoj del k zgradbi novega razglednega stolpa, ki ga gradi požrtvovalni domačini. Mnogo turistov se res odzove in skoro vsak ponese s seboj kamen na vrh. V ponedeljek 22. julija se bo pričela robota pri novem stolpu. Za prvi dan so obljubili svoj »siht« vrli Brezničani. Gotovo bo pa našel preplepi Sv. Pankracij tudi med Mariborčani veliko prijateljev, ki bodo ali z delom ali z denarjem pripomogli k zgraditvi razglednega stolpa.

— Uredba o pristrastarini je sedaj po objavi v »Službenem listu« postala pravomočna. Uredba obsega sedaj tudi premembe pri akcijskih družbah, ki jih prej ni vsebovala.

— Nehote so pomagali tatu. V nedeljo se je pri gostilničarju Baumanu v št. Iju v Slov. gor. vršila gasilska veselica s srečolovom. Naenkrat se je pojavil med veselimi gosti neznanec z velikim kupom ženske obleke na rokah. Ljudje, ki so mislili, da je dobil obleko na srečolovu, so mu še pomagali pobirati posamezne kose, ki so mu v gneči padli na tla. Potem pa se ugotovilo, da so pomagali tatu, ki je vstopil v stanovanje Baumanove uradnice gđe. Grmekove ter ji pokradel vso obleko, vredno 5000 Din.

Sport

ANGLESKA LAHKOATLETSKA PRVENSTVA

Koncem preteklega tedna so se vršile v City stadion v Londonu lahkoatleške prvenstva, katerih se je udeležilo osem narodov. Zlasti številno so bili zastopani Madžari in Nizozemci, ki so že takoj prvi dan dosegli lepe uspehe. V teku 400 zapreke na 2 milj je zopet zmagal Londončan Cooper v času 13:46,6 napram svojemu rojakoma Brown in Dickenson. V teku na 6 milj so se vršila srida, a lepa borba med Angležem Holdenom in Madžarom Kelen. Samo z 2 metroma naskoka je zmagal angleški vrvak v času 30:54,6 minut pred madžarskim prvakom. Troskok si je izvojeval Nizozemec Peters v svojo korist s 14,21 m pred Angležem Higginsonom, ki je skočil 13,59 m.

SVETOVNI REKORD V ŠVEDSKI STAFETI

Pri lahkoatleških prvenstvih ameriške lahkoatleške unije, ki so se vršile v Newyorku, je newyorški A. C. postavil nov svetovni rekord v švedski stafeti, ki jo je pretekel v času 1:56,1 min. Ob tej priliki je postavil nov ameriški rekord Norman Bright v teku na dve milj s časom 9:13,2.

vodo. Kdo da je mladenka, se še ne ve in da je najbrž kaka tukja.

Da se občinstvo pomiri, smatramo za svojo časnikarsko dolžnost, da to javno pribijemo in dotično »senzacijo«, ki so jo prinesli razni listi, demantiramo, da ljudstvo ne bo ostalo v krivi veri, ker v Dravo ni skočil nikdo, še manj pa mladenka s pristrizjenimi lasmi.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pečilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Trgov. pomočnika

mešane stroke, popolnoma zdravega, prostega vojaščine, agilnega dobrega prodajalca, izloženega aranžerja in manufakturieta z daljšo prakso, sprejemem s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe s curric. vitae in sliko ter zahtevki pod šifro »Večja trgovina na deželi« 8334 na upravo »Slovenca« (b)

Organist in cerkvenik se sprejme pri tuk. cerkvi takoj. Prednost ima obrtnik. — Zupnijski urad Sv. Jurij ob Pesnici

Začetnika

lesnega manipulanta, takoj sprejemem. Ljubljana, Prule 8.

Hišnik,

oženjen, dobi prosto stanovanje. — Natančneje v trgovini Anton škof, Pred Skofijo 16.

Tovarna papirja

išče delavce, strojevodje in prve pomočnike ter holendermillerje. Ponudbe na Papirfabriko Zagreb

Krojaški mojster

za moško ali damsko konfekcijsko delo se sprejme. Naslov v upravi pod 8477

Inkasanta

sprejme takoj »Društvo upokojencev« v Mariboru Vrbanova 59.

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10

Knjižice

vseh zavodov kupim po najvišji ceni. — Sporočite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik tt. »Financiere«, Ljubljana, Gledališka 4. d

Bančne vloge!

Nakup, prodaja, posojilo, vnovčenje, proti gotovini najugodnejše. Poslovni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6-II, tel. int. 38-38. — Vse informacije brez plačno. (d)

Obrt

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (t)

Vaše obleke, bluze,

plašče vam očisti najlepše čistilnica Čuček, Kolodvorska 23.

Stanovanja

ODDAJO:

Dve krasni sobi

oddam takoj v lepem letoviskem kraju blizu Bleda. Vprašati je pri Kmetijskem društvu v Gorah pri Bledu.

Trisobno stanovanje

krasno, oddam: etažna kurjava, plinski štedilnik, kopalnica, mirna južna lega, centrum, Din 1200. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 8473.

IŠČEJO:

Stanovanje

dvo- ali trisobno, s kopalco in pritlikinami, išče mirna tričlanska obitelj s 1. ali 15. avgustom. Pismene ponudbe na Janko Kocbek, Ljubljana, Hotel »Metropol«.

Posrestva

Krasno posestvo

z obširno vilo

z vsem komfortom, elektr. razsvetljavo, plinom, vodovodom, 7 parkiranih sob, kopalnica, najbolje gojen vinograd in velik sadonosnik z lahkim sadijem, 2 gospodar. poslopij, vse zidano in v dobrem stanju, na meji mesta Maribor-Košaki 1 — naprodaj. Ponudbe sprejema iz prijaznosti fin. dir. v p. g. Jos. Povalec, Košaki števil. 11 pri Mariboru

Stanovanjska hiša

velika, 5 minut od postaje Sevnica, na zelo prometni točki, pripravna za kakršnega obrtnika ali upokojenca, naprodaj V hiši je 7 strank ter so stanovanja vsa oddana. Hiša je renovirana ter v najboljšem stanju. Zraven je tuja gospodarska poslopja in dva vrta. Poizve se pri trg. Pavlu Stergar, Sevnica 207.

Prodamo

Zadovoljimo

vsakogar v ceni in kvaliteti. Lister suknišči 145 Din, sportni 98 Din, la. pumparce 98 D, svilene srajce 45 D itd. Presker, Sv. Petra cesta 14. (t)

Malinovec

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Neoboticnik«.

Suhe odpadke

od žage, bukova drva in žaganje — dostavlja tudi na dom Ivan Šiška, tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4, telefon št. 22-44. (t)

VINA

Centralne vinarne v Ljubljani

bodo zadovoljila Vaše pive najbolj!

Kupimo

Blagajno »Wertheim«

manjšo, večjo železno kaseto za denar in pisalni stroj, vse dobro ohranjeno, kupimo. Ponudbe z naslovom in ceno na oglaš. oddelček »Slovenca« pod šifro »Blagajna« 8478.

Radio-aparat

priključek 220, novejši, brezhibni, kupi Tomšič, Medvedova 28, Šiška.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar

Ljubljana, Miklošičeva 14

Avtobusni izlet

28. julija v Dobro in Rogško Slatino. Vožnja s kosilom vred 125 Din za osebo. Programe in prijave za Kranj v trafiki Ros, za Ljubljano v trgovini Lustra poleg Slamiča

Dražba

Vabijo se kupci k javni dražbi, ki se bo vršila 19. julija t. l. ob 10 v Zupah števil. 1 pri Mirni. Prodajalo se bo: cepilni stroj za usnje, glasovir, različno starinsko pohištvo in starinske slike.

Mali oglasi

Slovenca

zajamčijo najpopolnejši uspeh

Dijaški dom v Ptuj

internat za učence realne gimnazije in meščanske šole. Dijaški dom ima prostora za 90 gojencev in nudi gojencem za zmerno plačo prehrano, stanovanje, vzgojo, strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Sprejemne pogoje in vse informacije daje: VODSTVO DIJAŠKEGA DOMA V PTUJU.

Iščemo za svoj orodjarski oddelček spretnega in samostojnega

orodjarja

Absolventi Srednje tehniške šole, ki poznajo orodje za umetno smolo, imajo prednost. Natančne ponudbe z navedbo plače je poslati Tovarni elektrotehničnega materiala »Volta«, Celje, Pošt. predal 113.

Gostovanje velike dunajske umetnice

»DELE LIPINSKAJE« v četrtak 18. t. m. v Kazini na Bledu.

Kosilo Vam bolje tekne

če spijete približno pol ure pred jedjo kozarec

Rogaške Slatine.

To Vam na prijeten način pospeši prebavo.

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

ROZINE IN SMOKVE

za žganjekuho!

Dospela je zopet nova pošiljka. Cena zelo ugodna

M. Stele & I. Piclick

Ljubljana, Počutarjev trg

Skofjska palača

Zahvala.

Za premnoge dokaze globokega sočutja in iskrenega sočutja ob smrti našega preljubljenega soproga, očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Jožefa Wardo

lekarnar

se tem potem vsem najsrčneje zahvaljujemo, Zlasti se zahvaljujemo preč. g. pr. Čudiču, svečeniku, zdravniku gosp. Dr. Neubergerju za požrtvovalno lažanje trpljenja, kakor tudi gg. Ferdu in Milošu Roš za ves trud ter vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov. Končno vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem bodi Bog plačnik!

Hrastnik, Maribor, Ljubljana, dne 9. julija 1935.

Zalujoči ostali.

Tinčkove in Tončkove prigode

79.

Skrivnostni glasovi iz pragozda.

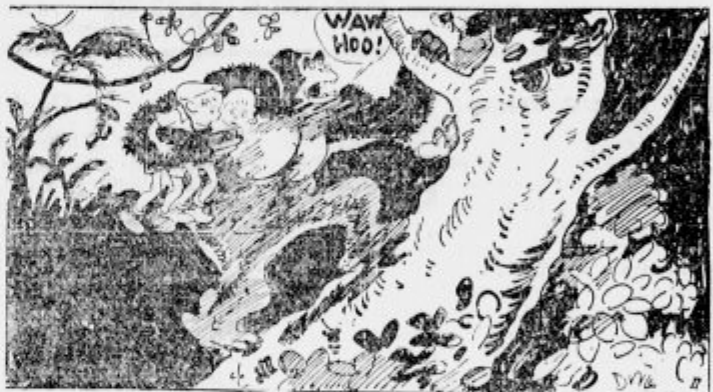

Nato sta Tinček in Tonček vzela v roke vsak svoj drog in splav se je začel pomikati dalje po reki, ki so jo od obeh strani obkrožali divji afriški pragozdovi. Gorila pa se je utaborila na strehi kolibe in zadovoljno brundala predse.

Nenadoma je Tinček pozorno prisluhnil.

»Ali slišiš?« je plašno zašepetal Tončku.

Tonček je pokimal in prav tako pozorno obračal glavo v smer, iz katere so prihajali prečudni, skrivnostni glasovi — kakor klic otroka, ki je v veliki nevarnosti. Celu Muki ni preslišal skrivnostnih glasov. Napijal je ušesa in srečo strmel v pragozd; od časa do časa pa je zamolklo zarenčal.

Kaj pa je storila gorila? Na velikansko presenečenje Tinčka in Tončka je kar na lepem skočila s strehe, ju zgrabila okoli pasu in ju odnesla neznankam.

»Saj je lepo od nje,« je zajavkal Tonček, »da naju je vzela s seboj na izlet, ampak jaz bi vseeno raje ostal na splavu!«

Počitek

na vrhu ali verandi je

desetkrat slajši

ako sedite na udobnih in krasnih zložitljivih foteljih tvrdke Remec-CCO. — Oglejte si jih brezobvezno v naši poslovalnici, Ljubljana, Kersnikova ulica 7

Dolores Vieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

»Ivan,« ga mami gospodična.

S težkim vzdihom si Ivan razvozila roke od nje in zmedenno reče:

»Zdaj sem vse zamudil. Zdaj moram iti.«

Tiplje po mizi za čepico in niti ne sliši več, kaj vse nežnega mu še govori gospodična o svidenju, in se skoraj opoteče iz sobe.

Začuden zre gospodična za njim. Sama ni slišala zvonjenja. Potihoma smukne gori v svoje sobe. Naj le gre — saj se spet vrne! In ne ostane v St. Vidu, to zdaj Heloiza dobro ve.

»Sveta nebesa, kaj sem naredil!«

Topolov drevored leži že zdavnaj za njim — komaj ve, kako je prišel do mestnih vrat. Ceste so prazne. O Mariji morajo biti otroci doma. Hlastno se požene mimo farne cerkve.

V Pevškem domu je že vse tiho. Samo iz kuhinjskega okna gospe Lilje še seva luč. Ivan potrka na duri in naglo zakliče v kuhinjo: »Bi samo rad povedal, da sem že doma,« in skoči čez tisti dve stopnici nazaj. Tam obstoji. Zgoraj je slišati še nekaj rvanastih besed. Rajši počaka, da zlezejo fantiči vsi v postelje.

Stopi čez tratico in se nasloni ob vodnjakov rob. Voda štrpota enakomerno iz cevi. V okroglici okrog »tebra, ki stoji na njem Mati božja, dehti zmešan cve-točjo grmičje črnega trna, jerebrike, ukradene lipovke in jasmína. Jurko ne mara, da bi ga kdo videl, kadar pri-naša majniški Kraljici, kar je naropal. Vsakokrat urno

vtakne vejevje v dosluženo pinjo in dve keblci za vodo.

Ivan si sklopi roke pred oči, da ne bi ničesar videl. Nedopovedljivo pretresen se zruši sam vase. Misli mu begajo kakor hudourniki. Niti ene ne more udržati. Glas gospodične in daljnega zvona preglašata drug drugega. Omotna sladkost in grenko prebujenje — poljub na ustnicah in sramotni pečat v sreu, — blaženo grozljivi spomin in skeleča samoohtobna drevoje divje in besno drug drugega. Samo eno čuti s čim dalje jasnejšo gotovostjo: nečesa je zdaj konec.

Kaj, moj Bog, saj to vendar ni bilo nič grešnega! Čemu neki tako mučim samega sebe? Ne, ne, — greh ni bilo — toda — o Bog, zdaj vem — ljubim jo!

In čudovita blaženost visoko zavalovi v njem, kakor da se je odpečatil zaklenjen, začaran studenec. — Tako jo — tako jo ljubim, čisto drugače kakor imam rad gospo Liljo in Jurka in patra Bernardina. Tako jo ljubim, kakor pojejo pesmi. — Da, prav tako.

Zivela sta kraljevska dva otroka, ki sta tako se ljubila.

— Ali tako, saj, tako, kakor poje poljska pesem o čudovito lepi gospe, ki ji je mesec pozlatil obraz, — tu je ona, Mati božja, in dečko si je ne upa poljubiti.

Mati božja. — Prav taka kakor Mati božja Heloiza ni, nak. Tudi ne, če bi ji mesečina sijala v obraz. Mati božja je tiha in mila in bolj preprosta. Ima pajčolan čez razkrite lase in je popolnoma zagrnjena v moder plašč, — čevljev z visokimi petami ne nosi nikdar in ne pike na zatilniku — ah, kaj bledem! Gospodična je pač svetska dama! — Gospa Posvetnost. — O tej brat Egidij ne govori rad. No, docela taka kakor gospa Posvetnost ni, tako je žalostna in junakinja je, o ne, prav taka ni. Toda —

V trenutni zmedenosti pogleda kvišku. Mati božja v modrem plašču gleda doli nanj. Tedaj mu spet presuno pekoč kes sree. Nekaj ga iztrga iz težke sanjarije. Marija!

Nebeška svetla podoba, ki je pač z vsakim izmed pevkov šla skozi otroška leta kakor ljuba mati in pomočnica in ki jim postaja zdaj polagoma visoka gospa, ki ji posvečajo pravo viteško ljubezen, ona razpodi s svojim pogledom v Ivanu vso zagatno zmedenost.

Prečista. On pa je poljubil tujo žensko! O, tega bi ne bil smel — on, ki je hotel ljubiti samo Boga, ki je sanjal o duhovski časti in mučeniški smrti!

»Nebeška Mati, pomagaj mi!«

Sree se mu trga, tako ga prevzame hrepenenje po tistih časih, ko ni mislil še na nič drugega, kakor kako bi ljubil Boga. Ah, kako daleč, daleč za njim je tisti blaženi paradiž!

Gori na stebreniku sloni Jurko in čaka, da bi tam spodaj Ivan vendar že vstal. Predolgo mora čakati. Saj poženeš še korenine v zemljo in zrasteš v drevo! Nestrpno skoči slednjič doli po stopnicah in polglasno in godrnjavo zakliče Ivanu:

»No ti, se ti sanja? Kaj ne misliš iti kar nič spat?«

Ivan dvigne glavo. Tedaj opazi Jurko, da se Ivan kar nič ne zmeni za njegovo nejevoljo in zbadanje. Razdražen sikne:

»Saj boš kmalu že kar cel cigan!«

Brez besede vstane Ivan in gre gori po stopnicah in se ne ozre na Jurka.

Tedaj zastrmi Jurko začudeno za njim, kakor da je šel mimo tuj človek.

Ah, Ivan je že vse preveč zrasel, da bi ga še moglo dražiti zbadanje fantička!